

V neděli ráno jsme měli přistávací nákladní auto, na které upravíme javičemi, a vyrazili směř Počajevo. Tam jsme navštívili jedinou z nejposváťenějších míst pravoslavné církve na Rusi, Lávrnu Počajevo. Cerkve rovnají se křížem i významem. Lávrna, Kijevské a Petroshradské. Z Volyně vyznamenal Lávrna ukrajinských věřících do Počajeva na velikonoční sváteční paschy, stovky psů, kabátů, naboso, s ranci porouchané, desítky až stovky kilometrů.

Náš výprava po kráčením odpočinu a zhlédnutí též pravoslavné církve od nás 30 km na jih na přehlednou polníno cvičeniště. Prohlédli jsme si modlu mlouvenou p. učitel předem. Při příjezdu do nás ujal voják - nějaká šarže - provedl nás leštěním, mohli jsme si prohlédnout letadla úplně zblízka a dokonce si také sešli. To bylo něco pro pány kluky. Také se neopomněl pochválit, jaké jsou to moderní a dokonalé stroje, ve skutečnosti to byla velmi jednoduchá a podle toho vypadala i letačka. Všude byla spousta vojáků i civilů, ale tady už bylo poznat napjatou politickou situaci. Všude se spěchalo a nervozita byla znát na každém kroku. Vzdáry za dva měsíce už bylo vše úplně jiné. Zaškrtek družek světové války, obsazení Polska, atd.

Navečer jsme byli zptáky v Křemencu na nádraží, připravené na cestu domů. Loučili jsme se s městem a samozřejmě zpěsky, známými nám ...sátiníkům krásejnými polskými písničkami jako ...žakvity a brach na nás. Přiblíli ulami pod okenko, anebo tak Uplyňba žilno žilno. Vzdáry v dal, za rok, za dceň, za chvíle raven nicendence nás i

I po ledaselti leželi do ržků vzpomene na takové životní okamžiky. Jsou to vzpomínky našeho mládí. Ještě si dovolím malou poznámku. Zájezdy při Pánkové na Volyně do Rovna by mohly směřovat, zřejmě do Křemence, přes Počajevo a Křemenc. Určitě by to mělo vylézt velmi zpestřilo.

Miroslav Bačovský, Fulnek

Rok 2000

Pro mne to byl skvělý rok. Koncem dubna volvovská skupina vstoupila do Českých uskupněním zájezdu do místo svého rodiště a ubytováním v místě Lucka. Už dávno předtím má velká touha byla. To přelížení ještě více vzrostlo, podivát se do míst, kde jsem někdy letl pobýval, to je do bývalého Českého hradu. Když jsem tak blízko od této vesnice, jen patnáct kilometrů vzdálen, nasytily se tato přelížení, na nějakou krátkou dobu, třeba na jedinou noc, jsem se pozastavil v této vesnici a vidět, jak to tam vypadá. Touha vidět byla obrovská, zklamání ještě větší a na duši zůstalo uspokojení, že jsem viděl tu obrovskou rozdílnost života, bydlení za časa dřeva a nyní.

Jestli v září jsem se znovu setkal s lidmi z Českého Městčina. Severomoravský region měl svoje sněmoviny v Suchdele nad Odrou, kam jsem byl pozván jako host. Znovu poznávám další lidi z Českého Městčina, se kterými jsem už se znal ze školních lavic mstěnských zlaté školky. Změnilo se na nás vše, tvary, slavy, byla a také výšky. Jak bych mohl po padesáti šesti letech na první pohled někoho poznat?

Too severomoravské posezení bylo velkolepé. Tady se mísila pohostinnost moravská s pobostinností volvovskou. Vše výborně připravené, zorganizované a toto všechno se zastoupili dva skvělí organizátoři, Dr. Vlastimil Křemec a Václav Dubec. Myslim si, že tento dvůr mužům patří největší dík za tak pěkné posezení. Bylo zajímavé i to, že pan starosta města jednak přinesl zajímavý projev, ale také dokázal udat si čas, aby mohl posedět se všemi Volvovskými i v odpoledních hodinách. Provázal a dělal výklad při prohlídce zajímavosti, které město v posledních letech dokázalo vytvořit, opravit, znovu do pořádku. Doporučoval navštívit právě vybudované městské muzeum, o které se tak velkou měrou zasloužil, i do velké, mladický bojovník z východního vojska Václava Dubec a také nezapomněl na to, aby v muzeu byla výstava zámek bývalých obzobovanců od fašistů, na území kolem Suchdele nad Odrou. V muzeu se bylo na co dívat, a jestli bude velice zajímavé i pro mnohé dalších návštěvníků. Bylo vidět, že pan starosta je nadmíru spokojený, že má tak skvělé spolubyvatelce města, jako jsou volvovští Čechi.

Jako je tomu všude, tak i tady jsem zaslechl postesků: "Už brzy to nechtě má kdo dělat". Mysleno organizátoři setkání. A na dělení město je třeba se všemi zamyšlet, zda by se přece jenom nenášli mladí, kterým je zaple sedat a méně a také dělat volvovských Čechů, kteří se narodili po příjezdu do vlasti. Ty by měly hlavní roli organizování, pod dohledem těch větších letých, kteří mají praxi s touto prací, aby tato setkání zajišťovali. Za vzor bych dával náš volvovskou skupinu.

Byly doby, kdy nebylo tak snadné se scházet, dělat setkání vesnic, regionální, celorepublikové a proto nyní, kdy bez žádných zábran je nám to dovoleno, využívejme toho v plné míře!

Nikdy z nás neví, kteří jeho setkání s přáteli, kamarády, spoluzáječky, sousedy - bude poslední. Už jsem si stalo, že někdo jako já na setkání se přišel se všemi rozloučit. Nikdo to nechtěl, nechtěl, avšak za týden, měsíc, nebo o něco dce přišla zpráva, že odešel nebo odešla tam, odkud není žádného návratu. Přišli se rozloučit. Snad to nikdy většině ctili, že se může ještě jednou vidět ty svoje lidi, ze své vesnice, ze které se nikdy nepůjdu.

Myslim si, že naše setkání jsou nutná a musí být tak dlouhá, dokud třeba i jen několik schopných se dostaví, se bude chtít sejit. Nemusi tam být mnoholetná kapela, která bude fízit vyhrávat celé odpoledne až do nočních hodin. Jsou i jiné možnosti zahrání pěkných, nám tak dobře známých a oblíbených písniček. Tak tomu také bylo v Suchdele ke K. O., kdy toto vše stačil jeden šikovný člověk - muzikant.

Jiří Pančíř

Předpovědi a pověry používané na Volyni

Vzhledem k tomu, že máme ještě jaro a počasí v něm se mění velmi rychle jako letní a zimní, uvádímeje tento příspěvek, který nám zaslal, svermoravský, co si zitra vte na sebe, zda si vyjít na procházku nebo dítělat na zahrádce. Redakce

Život volvovských Čechů měl na Volyni svoji neopakovatelnou krásu a různé zvláštnosti, které někdy ve vlasti nepoznáváme. Tam byl život drsnější, náročnější na zvěsti a fyzickou výkonnost, zvláště v zemědělství a v svobodných povoláních (řeváři, truhláři apod.). V tomto období nebylo ještě tolik výkonové techniky a práce vyžadovala nejen technickou, ale i fyzickou zdatnost.

V oblasti kultury měl krajanké k sobě podstatné bídy. Sáme se na ni podíleli. Bylo to ochotnické divadlo, pěvecké sbory a její vystupování při různých příležitostech, besídky, vystupování požárních družin, cvičení Sokola apod.

Život na Volyni byl více spjatý s různými přírodními jevy. Byly to předpovědi a také pověry. Předpovědi a pověry používané volvovskými Čechy pocházely od starší generace, která na Volyni přišla z Čech a Moravy a od místního polského a ukrajinského obyvatelstva, žijícího v téže lokalitě.

Zvláště předpovědi počasí, tak důležité v zemědělství, vycházely z letních zkušeností generací. Proto život i v tomto směru byl více spjatý s přírodou. Změny v přírodě, až iž v mrazích, slunci nebo měsíci, ale i studium živočichů umožňovaly předpovídat vývoj počasí a jiných účků potřebyných v životě lidí na Volyni.

Čeká pranostiky počasí v zřetelných jvech a v říši zřít byly na Volyni používané:

- drobné mraky, tzv. beráky - do tří dnů prší,
  - pový západ po západu slunce - větro,
  - před západem se objeví slunce a zapadne do mraků - špatné počasí
  - zemina nanášená nad mrazením - špatné počasí - odkryté choďbky - dobrušení,
  - kouř z kominů doli - špatné počasí, nahoru - dobré,
  - nápadné bezvětrí většinou spojené s útlumem početí zvuků - blízka bouře, a další.
- Pověry:
- syčák je jeho nepřítelmé boukání na střeše domu - předpověď úmrtí obyvatele tohoto domu,
  - kočka přeběhne přes cestu - smůla, nespěšní plánovaných úloh,
  - vyví psa - blížící se nepřítelmé úmrtí apod.

Některé z popisovaných předpovědí a pověr byly stejné i ve vlasti. Jini vyplývaly z života volvovských Čechů a jejich znalosti přírody. Potomci volvovských Čechů, žijící ve vlasti již pověřám i předpovědím nevěří, když krátkodobě v přírodě a živočišné říši pítí slasti.

Miroslav Novák

Volvynské

„sňatky z rozu mu“

Na Volyni před válkou mnoho našich mládenčů a děvčat muselo uzavřít sňatek ne podle vlastního rozhodnutí, ale podle vůle rodičů. Byla to honba za hektary, a většina těchto manželství pak nebyla šťastná. Stávalo se, že někteří chlapi a děvčata neuposlechli rodučinní radků a odešli z domova, většinou k příbuzným, ale pak to trvalo velmi dlouho, než se s nimi rodice usmířili.

Jedno děvče se scházelo se svým milým tajně, aby rodiče nevěděli, ale nakonec se to neuttajilo. Rodiče poplakala, ale rodiče trvali na svém a tak odešla z domova k příbuzným. Za krátký čas se provdala podle své vůle, ale domů nemesla. Za rok se jim narodil chlapeček a ona ho jela ukázat rodičům, kteří se s vnoučkem přijali a usmířili se. Ale c ne vždy to končilo tak dobře.

Rodiče jedné dívky našli pro ni velmi bohatého ženicha. Ona ho spočukla nechtěla ani vidět, plakala a prosila rodiče, aby jí do štátu s nemilováním mužem nenutit. Ale rodiče vytrvali a svatba nakonec byla. Byl jsem na ní, vypadalo to spíše jako na pohrbu než na svatbě. Nevěsta byla celá uplácená a ženy, co se přišly podívat, také byly uplácené. Nevěsta měla po svatbě těžký život po boku muže, který nechtěl a v sousostě s ní. Neměli šťastný ani dlouhý život, neboť za války oba tragicky zahynuli.

Jeden můj dobrý kamarád chodil s bohatým děvkou a mládežníkem, když už jsem čekal, že bude svatba, rozehlel se. On mi vyprávěl, že to mu jeho vyvolavěť ná rekla, že mají 30 ha na každý hektar může mít kluka, to že jí feka maminka. Na to on jí fekl, že tedy musí dobře vybrat, aby poznala, kdo přijde květin i na kdo květi vyhrát. Ona mu fekla, že si už vybrala jeho, ale že s tím maminka nesusohala. A tak začala květinami vybrat, jaký muž si vybrala. Vybrala podle těchto ukazatelů: zaprvé kolká má hektarů, druhé kolká má sourozenců a nakonec z jaké je rodiny. Můj kamarád se s touto dívkou rozehle, přestože se měli mo rádi a ona si při rozhodu doprovázela a plakala mu na rameni. I on měl od příně slzy, ale přece se záměnil.

Jestli jeden osud bych chtěl popsat. Jedno děvče ze sousední vesnice chodilo do divé hospodářské školy v naší vesnici a moce chlápčů se o ni ucházelo. Ne jen proto, že byla jediná dcera bohatých rodičů, ale proto, že se chlápčům líbila. Ona ale měla vážnou zrámost ve své vesnici a nikdo ji nechtěl. Před válkou se nevezvali, za války narukovali a pak si psali zamilované dopisy. Ona zůstala na vesnici v Českých, ona na Volyni. Když v roce 1947 přijeli z rodiči do Čech, ona byl už ženatá. Ona to velmi těžce nesla, protože ho opravdu milovala, ale on nemiloval asi, ale spíše ty její hektary.

Březový

ZPRÁVY Z REGIONU

Region Chomutov

Dne 28. Dubna 2001 se uskutečnilo v restauraci Luna čtvrté setkání volvovských rodáků z obci Dlouhé Pole, Plotska a Semidubý.

Zlážím hřebem touto setkání byla oslava 95. narozenin bratra legionáře, rodáka z Dlouhého Pole pana Bohuslava Nedbáka. Bratr Hons mu k tomu tou jubileu složil básně, předekřtěl bratr Liebberg - předseda Československé obce legionářské. Dovolují si zveřejnit její znění:

Pan Nedbáček již oslavil 95 let,

Život se s ním moce nemazal,

Přesto je jako věk.

Jablon na podzim octě v klidu a pohodě,

na procházce se dce sady ryba ve vodě.

Určitě k tomu připomíná někdy i někdy vice

to, že občas už dáte stopku služběmu.

A to, že jsou moje slava zcela pravá.

Že jsem vám potvrdil sousedka Hluchovce.

Tak slyšte přání upřímně od krajanekho svazu,

ať ve zdraví se setkáme zase na pátém svazu!

Celých deset hodin zněla krásná a srdčná slava

sousedských vzpomínek na rodné vesnice, přibíhly

vesnic i hsmně.

Krajanké s chutí a dojetím zazpívaly za doprovodu

dvořáka svého oblíbené písně, jako např. Ta naše

písnička česká, Návra, Návra, Návra, hymnu

volvovských Čechů - Sedesit let ulou. Další písně a

tance přispěly k dobré náladě a radosti ze života.

Předsedkyně SČVP Jiřinka Káčerová nešetřila

hymnami a veselila se společně s ostatními hosty. Na

závěr informovala o připravovaném zájezdu na

Ukrajnu k účtní panosky vyvrážené obce Český

Malín fázce.

Licinberg Vladimír

Region Brno

Dne 28. Dubna 2001 se ve Vojenském akademii v

Šumavské ulici 4. konalas schůze volvovských Čechů a

jejich přátel.

Schůzi zahájil vedoucí regionu bratr Kučera v 13.30

hodin uvítáním všech účastníků a hlavně konzula

Ukrajiny Ing. Pavla Kamaryta. Jeho přivítáním

ve krumlovského regionu pan Fichtl o posledním

konferenci Srdčení Čechů z Volyně a jejich přátel

v Praze. Zmínil se též o vydatelství činnosti našeho

Srdčení. Poté promluvil pan Pěnička též o dalších

